

AI and Thailand (Vol 2) - Workforce ไทย จะเปลี่ยนอย่างไรจาก AI

CURRENT ISSUE

Vol.30 No.3507 19 มิถุนายน 2567

Krit Sitathani (PhD)

Assistant Managing Director
krit.s@kasikornresearch.com

Komes Chandavimol (PhD)

Principal Research Engineer
komes.c@kbtg.tech

Summary

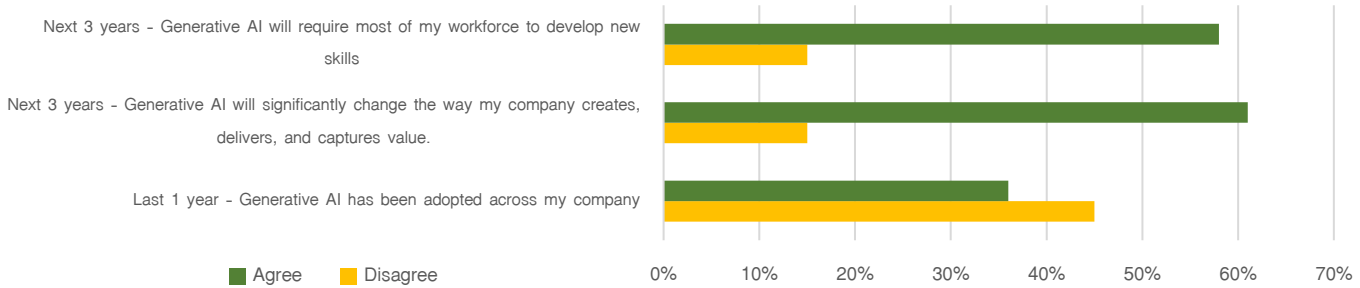
AI เป็นหนึ่งในภาคส่วนที่เติบโตเร็วที่สุดในโลก โดยมีการลงทุนมากกว่า 91.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2022 และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 200 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ต่อปีภายในปี 2030 [Source] แต่ การนำ AI มาใช้อาจจะ จะไม่ได้มีแต่ด้านบวก Goldman Sachs คาดการณ์ว่า AI อาจจะทำให้มีการเลิกจ้างงานถึง 300 ล้าน ตำแหน่งทั่วโลก [Source]

สำหรับคนในสายงานวิชาการ เช่น นักวิจัย ทยาย หรือ ดีไซน์เนอร์ คาดว่าจะมีความเสี่ยงจาก AI ที่จะลดบทบาทของพวกเขาลง ตัวอย่างเช่น บริษัทการเงินชั้นนำของโลก BlackRock ได้เลิกจ้างพนักงาน 600 คนหรือ 3% ของจำนวนพนักงานทั้งบริษัทในเดือนมกราคม 2024 เพราะ AI มาทดแทน [Source]

อย่างไรก็ดี AI อาจจะมีผลกระทบต่อประเทศไทยน้อยกว่า เนื่องจากพนักงานในภาคบริการของประเทศไทยมีสัดส่วนน้อยกว่า 4% ที่มีความเสี่ยงสูงจากการถูก AI มาทดแทน ถึงแม้ว่าในตอนนี้อยู่ที่ 61% ของ CEO ในประเทศไทย เชื่อว่า AI จะเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานของบริษัทในช่วง 3 ปีข้างหน้า

บริการทุกระดับประทับใจ

บทนำ

Graph 1 — PwC CEO Survey 2024 ที่มา: PwC

จากการสำรวจ CEO ในไทยโดย PwC ในปี 2024 แสดงให้เห็นว่า 61% ของ CEO เชื่อว่า AI จะเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานของบริษัทอย่างมากในอีก 3 ปีข้างหน้า และ 58% เชื่อว่าจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะใหม่ของพนักงาน [Source] แต่ในขณะนี้ มีเพียง 36% ของ CEO ที่นำ AI มาใช้ในธุรกิจของพวกเขาแล้ว ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความกังวลและการดำเนินการไม่ไปในทิศทางเดียวกัน

AI จะมีผลกระทบต่อตลาดแรงงานอย่างไรบ้าง

อย่างไรก็ดี AI จำเป็นต้องมีการใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ก่อนในระดับหนึ่งเพื่อให้ขยายตัวได้ เช่น ประชากรต้องมีความรู้ทางคอมพิวเตอร์ที่สูง หรือ มีแหล่ง Computer Processing และฐานข้อมูลใน Data Center จำนวนมาก เพื่อที่ใช้ระบบ Large Language Model ของ AI ได้

ประเทศไทยเรายังคงล้าหลังเมื่อเทียบกับต่างประเทศในด้านความพร้อมทางดิจิทัล โดยในตอนนี้ ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 35 ใน World Digital Competitive Ranking และมี Data Center รองรับแค่ 41 แห่ง น้อยกว่า EU มาก (เช่น ฝรั่งเศสมี 205 แห่ง)

เพราะฉะนั้น AI อาจจะมีผลกระทบต่อประเทศไทยน้อยกว่าหลายประเทศ เพราะ AI จะมีผลกระทบต่องานที่อยู่ในออฟฟิศหรืองานด้านวิชาการ ซึ่งจำนวนผู้คนที่ทำงานสายนี้ในไทยถือว่ามีส่วนน้อย อีกปัจจัยหนึ่งก็คือ AI จะไม่ได้มาแค่ทดแทนสายงาน (เช่นการทำ admin) แต่จะสามารถมาสนับสนุนสายงานได้โดยการ Augment (เช่น

Large Language Model หรือ LLM เป็นรูปแบบ AI ชนิดหนึ่งที่ใช้ข้อมูล และข้อความมากมายมหาศาลจาก อินเทอร์เน็ต สร้างเป็น Language Model ที่สามารถเข้าใจความหมาย ของข้อความตามบริบท (Context) และสร้างข้อความที่สอดคล้อง ออกมาได้

การตรวจบัญชี) แต่ก็มีหลายสายงานที่จะโดนผลกระทบน้อยเช่น หมอนวด หรือ การเป็นคุณครูห้องเรียน

ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่า **AI จะมีผลกระทบมากที่สุดในอุตสาหกรรมบริการ** ของประเทศไทยซึ่งมีสัดส่วนถึง 52.4% ของ GDP โดยการเปลี่ยนแปลงจะคล้ายกับกรณีที่เคยเกิดขึ้นในภาคการผลิตที่นำระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์มาช่วยในอดีต ซึ่ง AI จะเริ่มแทรกแซงงานในภาคบริการและการสร้างสรรค์ ทั้งนี้ ความเสี่ยงของแต่ละอุตสาหกรรมจะไม่เหมือนกัน โดยการวิจัยของ World Economic Forum [Source] และ Indeed (Website เกี่ยวกับงาน และการสมัครงาน) [Source] แบ่งสายงานต่างๆ เป็นความเสี่ยงระดับ สูง ปานกลาง และ ต่ำ ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	สายงาน
ความเสี่ยงสูง	งานด้านข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย กิจกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ
ความเสี่ยงปานกลาง	การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า กิจกรรมทางศิลปะ ความบันเทิง และการนันทนาการ
ความเสี่ยงต่ำ	การก่อสร้าง การศึกษา งานด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์ ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) นิยามภาคบริการว่า ครอบคลุมกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมด ยกเว้น

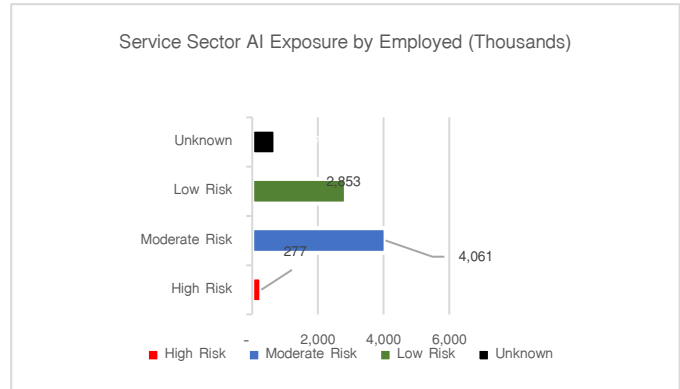
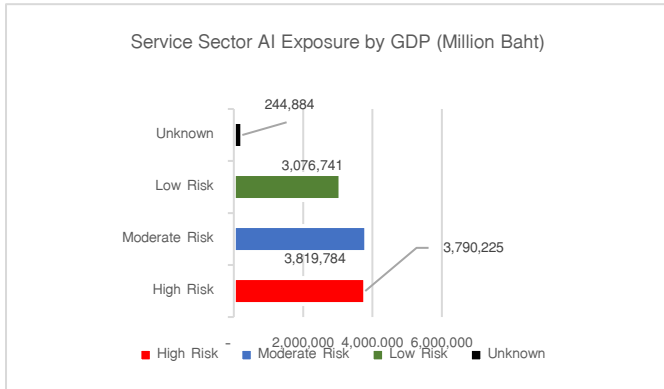
- เกษตรกรรม
- อุตสาหกรรม
- การทำเหมืองแร่
- การขุดหิน

Table 1: ความเสี่ยงของแต่ละอุตสาหกรรม ใช้ข้อมูลความเสี่ยงจาก WEF, Indeed, วิเคราะห์โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย
ที่มา: ข้อมูลความเสี่ยงจาก WEF, Indeed, ข้อมูล GDP จาก สศช., ข้อมูลผู้มีงานทำ จากกระทรวงแรงงาน
หมายเหตุ: วิธีแบ่งสายงาน ของ สศช. แตกต่างจาก WEF และ Indeed

สำหรับภาคบริการไทย งานที่เสี่ยงต่อการถูกแทนที่ด้วย AI มากที่สุด คือ งานออฟฟิศทั่วไป เช่น ธุรกิจการเงิน บริการด้านเทคนิค ธุรกิจสื่อสาร และดีไซเนอร์ ในขณะที่เดียวกัน งานที่เสี่ยงต่ำ คือ งานที่ต้องอาศัยการเข้าถึงบุคคล เช่น การสอน การดูแลสุขภาพ และการบริการลูกค้าโดยตรง

นอกจากนี้ ภายในแต่ละสายงานภาคบริการ ยังมีความเสี่ยงแตกต่างกันในหลายระดับด้วย เช่น ในสายงานนันทนาการถือว่าเสี่ยงน้อย แต่สายงานกิจกรรมทางศิลปะจะมีความเสี่ยงสูงจาก AI เช่น MidJourney (AI ที่สามารถสร้างภาพโดยที่คนใช้งานใส่แค่ประโยคสั้นๆ)

AI อาจจะมีผลกระทบต่อ จำนวนผู้น้อยกว่าที่คาด

Graph 2 — ผลกระทบของปัญญาประดิษฐ์ (AI) ต่อภาคบริการของไทย จำแนกตามสัดส่วน GDP และจำนวนแรงงาน

ที่มา: ข้อมูลความเสี่ยงจาก WEF, Indeed, ข้อมูล GDP จาก สศช., ข้อมูลผู้มีงานทำ จากกระทรวงแรงงาน, วิเคราะห์โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

หมายเหตุ: วิธีแบ่งสายงาน ของ สศช. แตกต่างจาก WEF และ Indeed

ทั้งนี้ หากพิจารณาความเสี่ยงของ AI กับจำนวนคนในสายงาน และมูลค่า GDP แล้ว **จำนวนงานของผู้คนที่มีความเสี่ยงที่จะถูกแทนที่ด้วย AI ซึ่งถือว่าต่ำ** ประมาณ 2.8 แสนคน หรือ 3.5% ของคนที่ทำงานในสายบริการทั้งหมด แต่จะมีมูลค่าสูงถึง 34.7% ของ GDP ของภาคบริการ ด้วยเหตุผลมาจากสัดส่วนของคนทำงานในงานที่ไม่เสี่ยงสูง เช่น ก่อสร้าง (0.9 ล้านคน) หรือจากการก่อสร้างที่อยู่อาศัย (1.8 ล้านคน) แต่สัดส่วนคนที่ทำงานในอุตสาหกรรมที่เสี่ยงสูง เช่น การเงิน (2.9 หมื่นคน) และบริการวิชาชีพอื่นๆ (9.5 หมื่นคน) มีจำนวนน้อยกว่ามาก

ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่า ประเทศไทยควรเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จาก AI ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น กล่าวคือไทยต้องเตรียมพร้อมรับมือการใช้ประยุกต์ใช้งาน AI อย่างรวดเร็ว เช่น หาก GPT4 สามารถผ่านการทดสอบทางการแพทย์ หรือ CFA จะทำให้งานที่มีรายได้สูงสามารถเพิ่มประสิทธิภาพด้วย AI ได้

บุคลากรด้านวิชาการยังคงต้องมีความรู้เฉพาะด้าน แต่ควรเปลี่ยนแนวความคิดและปรับใช้เครื่องมือที่เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน โดยใช้ AI มากขึ้นในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ (Efficiency) และผลิตผลการทำงาน (Productivity) เช่น ช่วยสรุปความคิด หรือช่วยเขียนโค้ด

Appendix

Table 1:

สายงานในภาคบริการ	จำนวนการจ้างงาน (พันคน)	มูลค่า GDP ของภาคบริการในปัจจุบัน (ล้านบาท)	ระดับความเสี่ยง
งานด้านข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	23.8	504,751	ความเสี่ยงสูง
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	28.8	1,643,220	ความเสี่ยงสูง
กิจกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	95.1	306,781	ความเสี่ยงสูง
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	93.7	231,274	ความเสี่ยงสูง
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ	35.9	1,104,199	ความเสี่ยงสูง
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์	3,436.9	2,807,891	ความเสี่ยงปานกลาง
การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	475.6	894,794	ความเสี่ยงปานกลาง
กิจกรรมทางศิลปะ ความบันเทิง และการนันทนาการ	148.8	117,099	ความเสี่ยงปานกลาง
การก่อสร้าง	1,765.2	945,833	ความเสี่ยงต่ำ
กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์	73.5	459,379	ความเสี่ยงต่ำ
การศึกษา	60.4	759,771	ความเสี่ยงต่ำ
งานด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	39.3	471,591	ความเสี่ยงต่ำ
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	914.2	440,167	ความเสี่ยงต่ำ
กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	685.6	213,325	Unknown
การจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล	21.6	31,559	Unknown
Total	7898.4	10,931,634	

ที่มา: กระทรวงแรงงาน, สศช., [WEF](#), [Indeed](#), วิเคราะห์โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

Disclaimers

รายงานวิจัยนี้จัดทำโดย บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด (KResearch) เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะ หรือ ข้อมูลที่เชื่อว่ามีคุณภาพเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KResearch มีอาชญากรรมความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือมุ่งใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจ KResearch จะไม่รับผิดชอบในความเสี่ยงใดๆที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้เป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ตัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำในลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้า เป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)